

ארכאוזואולוגיה בארץ ישראל

Archeozoology in Eretz Israel

אלול התשע"ח - 8/2018 - 1053

לביאה, יפו, הברונזה המאוחרת

תקופת הברונזה המאוחרת ידועה גם בשם התקופה הכנענית המאוחרת (1200-1500 שנה לפנה"ס). לחופר ד"ר יעקב קפלן נראה היה כי המקום שבו נמצאו שרידי הלביאה היה מקדש טרום פלישתי, שנחשב למקדש האריה. הממצא תוארך לתקופת המעבר שבו נכנסים גויי הים (עליהם נמנים הפלישתים) אל ארץ ישראל מן הדרום. עד לא מכבר נשמרה הגולגולת בקומה העליונה של מוזאון יפו לעתיקות.

ד"ר משה שדה
ארכאוזואולוג

תיאור הבולים

תצלום הפיל - שאטרסטוק. תצלום חט הפיל באדיבות מוזאון ישראל. תצלום מוזאון העיצוב בחולון - רונן גולדברג.

תצלום הלביאה - שאטרסטוק. תצלום גולגולת הלביאה באדיבות רשות העתיקות. תצלום כיכר השעון ביפו - רונן גולדברג.
הצורים במעטפה - רונן גולדברג.

המונח ארכאוזואולוגיה, שניתן לענף המדעי העוסק בחקר עצמות בעלי החיים מחפירות ארכאולוגיות, מקורו בשלוש מילים יווניות: ארכאוו - עתיק, זואו - בעלי חיים, לוגיה - תורה, כלומר תורת בעלי-החיים העתיקים. בין הממצאים הייחודיים שנמצאו בחפירות בארץ ישראל ניתן למנות: עצמות הדוב הסורי מתל חדיד מתקופת הברזל ב' (הישראלית) (586-930 שנה לפנה"ס) - המקום והתקופה מזכירים את סיפור אלישע הנביא והדובים בתנ"ך בספר מלכים ב'; עצמות היפופוטם - סוס היאור (בתנ"ך "בהמות"), שנמצא בתל קסילה (גבעת נפוליאון) על גדות נהר הירקון (מן המאה ה-10 לפנה"ס), בין תל-אביב לרמת-גן. כמו כן נמצאו שרידי היפופוטם ברמת אביב ג' בתל-אביב מן התקופה הנאוליתית הקדומה (4500-5500 שנה לפנה"ס). בעבר הנפיק השירות הבולאי בול של דינזאור, שטביעות רגליו המאובנות נתגלו על גדות חוף ים תטיס הגדול, בקיבוץ הסמוך לירושלים.

פיל, חולון, התרבות האשליט

התקופה האשליטית התיכונה שייכת גאולוגית לפליסטוקן (הרביעון) התיכון. החפירה בוצעה ב-1960 על-ידי ד"ר תמר נוי. מדובר בשלהי התקופה הפליאוליתית התחתונה - תקופת האבן הקדומה (120,000-1,000,000 שנה טרם זמננו). האתר נמצא ברכס הכורכר השלישי מזרחה מהים. הממצא של חט הפיל נמצא כיום במוזאון ישראל בירושלים בתצוגה הפרה-היסטורית בסמוך לעצמות הפיל מגשר בנות יעקב.

Archeozoology in Eretz Israel

The term archeozoology, the scientific field that studies animal bones found in archeological excavations, is composed of three Greek words. Archeo – ancient, Zoo – animals and Ology – field of study. In other words, the study of ancient animals. A number of unique findings have been made in excavations in Eretz Israel, including: the bones of a Syrian bear in Tel Hadid dating from the Iron Age (Israelite) (930-586 BCE). The location and period are reminiscent of the biblical story of the prophet Elisha and the bears in Kings II; the bones of a hippopotamus found at Tel Qasile (Napoleon Hill) on the banks of the Yarkon River (10th century BCE) between Tel Aviv and Ramat Gan. The remains of an ancient hippopotamus from the Pottery Neolithic Period (5500-4500 BCE) were also discovered in the Ramat Aviv area of Tel Aviv. The Israel Philatelic Service previously issued a stamp featuring a dinosaur whose fossilized footprints were discovered on the banks of the Tethys Sea, on a kibbutz near Jerusalem.

Elephant

Holon, Acheulean Stone-work

The median Acheulean period belongs geologically to the Pleistocene epoch. The excavations were carried out by Dr. Tamar Noy in 1960. The elephant remains date from the late Lower Paleolithic period – the early Stone Age (1,000,000 – 120,000 years ago). The site is located on the third eolianite ridge east of the sea. The elephant tusk relic is on display in the pre-historic exhibit at the Israel Museum, alongside elephant bones from the Daughters of Jacob Bridge.

Lioness

Jaffa, Late Bronze Age

The Late Bronze Age is also known as the Late Canaanite Age (1200-1500 BCE). Archeologist Dr. Jacob Kaplan believed that the place where the lioness' remains were discovered was a pre-Philistine temple thought to be dedicated to the lion. The remains were dated to the interim

חותמת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

period when the sea people (including the Philistines) entered Eretz Israel from the south. Until recently, the skull was kept on the top floor of the Jaffa Museum.

Dr. Moshe Sadeh

Archeo-zoologist

Description of the Stamps

Photo of the elephant – Shutterstock. Photo of the elephant tusk courtesy of the Israel Museum. Photo of the Design Museum Holon - Ronen Goldberg. Photo of the lioness - Shutterstock. Photo of the lioness skull courtesy of the Israel Antiquities Authority. Photo of the Jaffa Clock Tower - Ronen Goldberg.

First day cover drawings - Ronen Goldberg.

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 6108101
 The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 6108101 12
 www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue:	אוגוסט 2018 August	הנפקה:
Stamps Size (mm):	H 40 ג / W 30 ר	מידת הבולים (מ"מ):
Plates:	1096, 1097	לוחות:
Stamps per Sheet:	15	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	5	שבילים בגיליון:
Method of printing:	אופסט Offset	שיטת הדפסה:
Security mark:	מיקרוטקסט Microtext	סימון אבטחה:
Printer:	Cartor Security Printing, France	דפוס: